

Notitie testen primair onderwijs en voortgezet onderwijs

Aanleiding

Zoals bekend zijn het primair, voortgezet onderwijs en de kinderopvang gesloten. Vanwege het feit dat het epidemiologisch beeld in zijn algemeenheid zorgelijk is en omdat er nog te weinig duidelijkheid is over de effecten van de nieuwe virusvarianten op het algemene besmettingsniveau en omdat er nog nader onderzoek nodig is om de vraag te beantwoorden of basisschoolkinderen de mutantvirussen ook in mindere mate overdragen dan volwassenen, heeft het kabinet 17 januari jl. moeten besluiten dat het op dit moment niet mogelijk is om het primair onderwijs en de kinderopvang vervroegd te heropenen. In lijn met de maatregelen van 12 januari jl. blijven primair onderwijs en de kinderopvang tot 8 februari gesloten; het volgende wegingsmoment is op 2 februari. In dat licht wordt gekeken op welke manier de inzet van (snel)testen kan bijdragen aan het meer veilig openen van het onderwijs en de kinderopvang. In het voortgezet onderwijs wordt komende week op de eerste scholen gestart met de risicogerichte inzet van sneltesten voor leraren en leerlingen. Het besluit van het kabinet volgt het 96ste advies van het OMT, waarin het OMT ook benadrukt dat dit advies niet is in gegeven omdat basisschoolkinderen een bijzonder risico zouden lopen vanwege de nieuwe varianten. In deze notitie wordt een voorstel voor testen in 1) het primair onderwijs (leraren en groepen 7&8) en 2) het voortgezet onderwijs (leraren en leerlingen) door de GGD gedaan.

Context

Huidige geldende maatregelen

- Het kabinet heeft 17 januari jl. besloten dat leerlingen en leraren in het voortgezet onderwijs na de huidige geldende lockdown voldoende afstand houden van elkaar, bij voorkeur 1,5 meter en geldt er een mondkapjesplicht (behalve tijdens de les). **PM aanvullen OCW**
- Voor het primair onderwijs geldt geen maatregel van 1,5 meter afstand. De PO-raad heeft ook aangegeven dat dit ook niet haalbaar is. **PM OCW aanvullen**

96ste OMT-advies

Het OMT adviseert om de twee definities van contacten met een besmettingsrisico in het BCO aan te passen. Als eerste wordt voor nauwe contacten de tijd van contact binnen 1,5 meter verkort. Als tweede kunnen categorie 3-contacten zich ook zonder klachten laten testen op dag 5 na blootstelling, en hoeven zij niet in quarantaine op afwachting van de testuitslag. Mochten zij positief testen, moeten zij uiteraard wel in quarantaine. Het OMT werkt dit nog nader uit. Het kabinet wacht de uitwerking af en zal in overleg met de GGD treden over de uitvoering. Hierin zal ook meegenomen worden wat dit betekent voor scholen en de wijze van testen in het onderwijs bij een besmetting. Daarnaast zal het kabinet aan de LCT vragen te adviseren over de verwachte testvraag en het beslag op de testcapaciteit dat hieruit voortkomt.

Handreiking en beleidskader RIVM + volgende OMT advies PM Eventueel: (afh van RIVM en OMT)

Voor de scholen specifiek betekent dat bij één besmetting in de klas, de hele klas zich laat testen op dag 5 na blootstelling. Als scholieren in categorie 3-contacten vallen, hoeven zij niet in quarantaine tot dag 5, maar kunnen zij deze dagen fysiek onderwijs volgen. Bij een positieve testuitslag op dag 5 gaan zij wel in quarantaine.

Doelgroepen en doel

- 1) Primair onderwijs: leraren en mogelijk leerlingen in groepen 7 en 8
- 2) Jonge kinderen lijken een beperkte rol te spelen in de verspreiding van het virus en om bij kinderen zo min mogelijk invasief te testen, wordt in eerste instantie onderzocht hoe testen van leraren in het PO en mogelijk de oudere leerlingen in groepen 7 en 8.
- 3) Voortgezet onderwijs: leraren en leerlingen
- 4) Het aandeel besmettingen in de leeftijdsgroep 13-17 jr. nam voor de sluiten van de scholen eind 2020 toe. Vlak voor de lock down zagen meerdere scholen in het VO zich genoodzaakt klassen naar huis te sturen of geheel over te stappen op afstandsonderwijs, waardoor de continuïteit van het fysieke onderwijs werd verstoord. Daarnaast is onvoldoende zicht op de virusverspreiding binnen de schoolcontext, o.a. doordat deze leeftijdscategorie in geval van besmetting niet of nauwelijks klachten ontwikkelt. Deze verborgen besmettingen zouden voor virusverspreiding binnen de school en naar families van scholieren kunnen leiden. Gekeken wordt op welke manier het testen van leraren en leerlingen in het VO kan bijdragen aan het heropenen van het onderwijs.

We hebben de volgende doelen bij het testen van leerlingen en leraren in het onderwijs:

1. Bestrijding van en zicht houden op de verspreiding van het virus.
2. Zoveel als mogelijk voortgang van het fysieke onderwijs borgen.

3. Uitvoerbaarheid op nationale schaal, inclusief test- en afnamecapaciteit.

Uitdaging voor het opschalen van testen op scholen naar landelijk niveau is het organiseren van de inzet van testafnamecapaciteit en bijbehorende logistiek in combinatie met het zo min mogelijk verstoren van het onderwijs. Hierbij spelen de volgende aspecten een rol:

- *Locatie van testafname*: bij testen op scholen zelf wordt het onderwijs in potentie het minst verstoord, maar vanwege de vele schoollocaties en de omstandigheden op scholen is het ingewikkeld om dit te organiseren.
- *Kwaliteit en betrouwbaarheid van testafname*: bij het testen in GGD-teststraten is de kwaliteit goed geborgd en de organisatie hiervoor staat grotendeels. Bovendien hebben teststraten de beschikking over een breder repertoire aan testmethoden, waaronder sensitievere testmethoden waarbij je langer op de uitslag kan vertrouwen. **PM pilots VO**

Afhankelijk van de opties moet afgewogen worden of dit het beste in de teststraat kan plaatsvinden of dat dit ook met voldoende kwaliteit op scholen zelf te realiseren is. Beide aspecten kunnen van invloed zijn op de testbereidheid. Op 18 januari is op 15-20 scholen in het VO gestart met het risicogericht testen van leerlingen met antigeensneltesten, waarbij de klasgenoten en docenten worden getest die minimaal één lesuur in dezelfde ruimte hebben verbleven als een besmette medeleerling of docent. Deze inzet van sneltests beoogt bij te dragen aan de continuering van het fysieke onderwijs, besmettingen vroegtijdig op te sporen en af te zonderen en biedt tevens meer zicht op virusverspreiding binnen de schoolcontext. Onderzoek zal deze aspecten evenals de testbereidheid monitoren.

Omvang, fasering en benodigde testafnamecapaciteit

Hieronder staan getallen qua omvang en de benodigde testafnamecapaciteit weergegeven voor de opstartfase en de opschaling naar landelijk niveau bij openstelling van de scholen in het primair en voortgezet onderwijs.

	Primair onderwijs	Voortgezet onderwijs
Leerlingen	1.500.000	900.000
Leerlingen groep 7 en 8	PM	PM
Leraren (fte)	127.300	84.000
Schoollocaties	6700	1.450

Voortgezet onderwijs

In de startfase wordt gedurende drie weken op ca. 15-20 schoollocaties risicogericht getest: bij een besmetting van een leerling worden ca. 35 – 55 andere leerlingen en/of leraren getest. Naar schatting (ondergrens o.b.v. de besmettingsgraad van sept-dec 2020) zijn ca. 8800 – 17.600 testen in de opstartfase nodig. Bij landelijke uitrol (ca. 1400 schoollocaties) zijn ca. 1,5 miljoen – 3 miljoen testen nodig tot aan de zomervakantie.

Benodigde testafnamecapaciteit voortgezet onderwijs	Fase 1 18 jan – 14 feb (4 wkn) Start op scholen in Utrecht, R'dam en Gelderland	Fase 2 15 feb – 15 juli (22 wkn) Landelijke uitrol op alle scholen in het voortgezet onderwijs
Per dag	440 – 880 tests	13.200 – 26.400 tests
Per week	2.200 – 4.400 tests	66.000 – 132.000 tests
Totaal	8.800 – 17.600 tests	1,5 miljoen – 3 miljoen tests

Voorstel testen primair onderwijs door GGD

In het primair onderwijs worden de leraren en leerlingen van groep 7 en 8 risicogericht getest volgens het huidige beleid. Dat betekent dat als er sprake is van een besmetting bij een leraar of een leerling, de groep die langer dan 15 minuten (dit wordt verkort, het OMT adviseert later over hoeveel verkort) binnen 1,5 meter van de besmette persoon zijn geweest, vijf dagen in quarantaine moeten. Bij klachten laten ze zich testen bij de GGD. Als ze geen klachten ontwikkelen laten ze zich op dag 5 testen bij de GGD. Bij een negatief testuitslag kunnen de personen in quarantaine weer naar school.

Context

In het primair onderwijs houden kinderen geen 1,5 meter afstand van elkaar. Leraren houden waar mogelijk wel zoveel mogelijk 1,5 meter afstand van de leerlingen.

Test inrichting

Scholieren die binnen X km van een teststraat wonen, kunnen zich laten testen in deze teststraat. Scholieren die verder wonen komen in aanmerking om een thuisbemonstering te doen, om het testen zo laagdrempelig te houden. Zij mogen hier gebruik maken van een antigeentest, een LAMP PCR test of een PCR test.

Aandachtspunten:

- Check wat hierover in de handreiking van het RIVM staat
- Check of dit overeenkomst met de nieuwe BCO-richtlijn
- Hoeveel capaciteit kan GGD aan met thuisbemonstering?
- Cat 3 zou op school getest kunnen worden met thuisbemonstering / commerciële testen

Leraren testen op eigen initiatief

Naast het huidige testbeleid kunnen leraren die op een school werken waar de 1,5m afstand tot leerlingen niet te hanteren is (bijvoorbeeld in po) zich ook zonder klachten en zonder bekende blootstelling laten testen bij de GGD, wanneer ze dat zelf willen. Hiervoor zou kunnen worden gekozen om ongerustheid bij leraren weg te nemen. Omdat zij zich zonder klachten laten testen, zouden zij de LAMP PCR test of de PCR test moeten gebruiken.

Aandachtspunten:

- Hiervoor is een aanpassing nodig in het belscript en de portal van de GGD.
- Hoeveel capaciteit kan GGD aan met thuisbemonstering?
- Cat 3 zou op school getest kunnen worden met thuisbemonstering / commerciële testen

Voorstel testen voortgezet onderwijs door GGD

In het voortgezet onderwijs worden alle leraren en leerlingen getest volgens het huidige testbeleid.

Omschrijving huidige testbeleid en proces

Context VO

Aandachtspunten:

- Volgt GGD BCO? Wat gaat dit inhouden? PM RIVM / OMT?
- Optie: vergroten van kring rondom leerling: hele klas, of geldt dat al nav advies RIVM en OMT?
- Kan dit geregeld worden door de GGD in de teststraten/thuisbemonstering?
- Hoe zit het met de uitvoerbaarheid?
- Is de testbereidheid bij leraren en leerlingen hiervoor hoog genoeg?

Aanvullende mogelijkheden

Leraren van zowel PO als VO kunnen zich laten testen door de GGD'en als ze dat zouden willen:

Leraren PO:

Deze optie is aanvullend op het risicogericht testen. Naast het testbeleid dat van toepassing is op optie 1, kunnen leraren die op een school werken waar de 1,5m afstand tot leerlingen niet te hanteren is (bijvoorbeeld in po) kunnen zich ook zonder klachten en zonder bekende blootstelling laten testen bij de GGD, wanneer ze dat zelf willen. Hiervoor zou kunnen worden gekozen om ongerustheid bij leraren weg te nemen.

Leraren VO:

Deze optie is aanvullend op het risicogericht testen. Naast het testbeleid dat van toepassing is op optie 1, kunnen leraren die op een school werken waar de 1,5m afstand tot leerlingen niet te hanteren is (bijvoorbeeld in po) kunnen zich ook zonder klachten en zonder bekende blootstelling laten testen bij de GGD, wanneer ze dat zelf willen. Hiervoor zou kunnen worden gekozen om ongerustheid bij leraren weg te nemen.

Aandachtspunten:

- Hiervoor is een aanpassing nodig in het belscript en de portal van de GGD.
- Hoeveel capaciteit kan GGD aan met thuisbemonstering?
- Welke tests zouden hiervoor gebruikt kunnen worden?
- Cat 3 zou op school getest kunnen worden met thuisbemonstering / commerciële testen

Leraren en leerlingen van zowel PO als VO worden frequent getest door de GGD'en

Leraren PO:

Deze optie is aanvullen op het risicogericht testen. Leraren laten zich frequent testen. Dat houdt in dat zij drie keer per week preventief (dus zonder klachten) laten testen, verspreid over de week (mogelijk kunnen leraren zich ook de middag/avond van tevoren laten testen). De test zouden gedaan worden met sneltesten en met LAMP PCR tests.

Leerlingen PO groep 7&8:**Leraren VO:**

Deze optie is aanvullen op het risicogericht testen. Leraren laten zich frequent testen. Dat houdt in dat zij drie keer per week preventief (dus zonder klachten) laten testen, verspreid over de week (mogelijk kunnen leraren zich ook de middag/avond van tevoren laten testen). De test zouden gedaan worden met sneltesten en met LAMP PCR tests.

Leerlingen VO:**Aandachtspunten:**

- Volgt GGD BCO? Wat gaat dit inhouden? PM RIVM / OMT?
- Optie: vergroten van kring rondom leerling: hele klas, of geldt dat al nav advies RIVM en OMT?
- Kan dit geregeld worden door de GGD in de teststraten/thuisbemonstering?
- Hoe zit het met de uitvoerbaarheid?
- Is de testbereidheid bij leraren en leerlingen hiervoor hoog genoeg?

Commerciële partijen

Commerciële partijen kunnen een deel van de benodigde testafnamecapaciteit verzorgen.